

מדרש שמואל פרשה טז

ברכיהו ליפשיץ / מפעל המדרש / מכון שכטר למדעי היהדות

קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתד ילקוט תהלים	פרשה	ששה טז	עשר	גפן גפן	ממצרים ממצר'	תסיע תסיע	תגרש	גוים	ותטעה	וגומ' וגו'	מה ומה מה מה מה	הגפן הגפן הגפן גפן הגפן	הזו הזאת זו הזאת הזאת	
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתד ילקוט תהלים	אינה אינה אינה אינה	ניטעת נוטעת ניטעת ניטעת	בערבוביא בעירבוביא ערבוביא עירבוביא		אלא אלא אלא אלא	שורות שורות שורות שורות	שורות שורות שורות שורות	כך כך כך כך	הן היו היו היו	ישראל ישר' ישר' ישראל ישראל	אינן היו	חונין חוננים חוננים חונין חוננים	אלא	
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתד ילקוט תהלים		דגלים דגלים דגלים דגלים	דגלים דגלים דגלים דגלים	איש איש איש איש	על על על על	דגלו דגלו דגלו דגלו	באותות כאותות' כאותות	מה מה מה מה	הגפן הגפן גפן הגפן	הזו הזאת זו הזה הזו	בולשין בולשים בולשין בולשין בולשין	תחתיה תחתיה תחתיה תחתיה תחתיה		
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתד ילקוט תהלים	ואחר ואחר ואחר ואחר	כך כך	נוטעין נוטעים נוטעין נוטעין	אותה אותה אותה אותה	כך כך כך כך	תגרש גרש תגרש תגרש	תגרש	גוים גוים גוים גוים	ותטעה ותטעה ותטעה ותטעם	מה מה מה מה	גפן הגפן הגפן	זו הזה הזו	כל כל כל	
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתד ילקוט תהלים	מה מה מה	שאתה שאתה שאתה	מפנה מפנה מפנה	מפנה מפנה מפנה	מפניה מפניה [.] מפניה	היא היא היא	משבחת מחשכת משבחת	כך כך כך	הן הן הם	ישר' ישר' ישראל	פנית פנית פנית	לפניהן לפניהם לפניהם	שלישם שלישים ל"א	ואחד ואחד

מדרש שמואל פרשה טז

ברכיהו ליפשיץ / מפעל המדרש / מכון שכטר למדעי היהדות

קושטא	מהן	ושמו	הולך	מסוף	העולם	ועד	סופו	ויהי	"	את	יהושע	שומעו
פארמה	מהם	שומעו	הולך	מסוף	עולם	עד	סופו	ויהי	"	את	יהושע	שומעו
יל'בראשיתא		ושמעו	הולך	מסוף	העולם	ועד	סופו	ויהי	"	את	יהושע	שומעו
יל'בראשיתד		ושומעו	הולך	מסוף	העולם	ועד	סופו	ויהי	"	את	יהושע	שומעו
ילקוט תהלים	מהם	ושומעו	הולך	מסוף	העולם	ועד	סופו	ויהי	"	את	יהושע	שומעו
קושטא								וגומ'		מה	הגפן	יש
פארמה										מה	הגפן	יש
יל'בראשיתא	בכל	הארץ		בהם	עמים	ינגח	יחדו	ארץ		מה	גפן	יש
יל'בראשיתד	בכל	הארץ		בהם		ינגח	יחדיו	ארץ		מה	הגפן	יש
ילקוט תהלים	בכל	הארץ	וכתיב	בהם		ינגח	יחדיו	ארץ		מה	הגפן	יש
קושטא	יין	ויש	בה	חומץ	זה	טעון	ברכה	זזה	טעון		ברכה	הם
פארמה	יין	ויש	בה	חומץ				זזה	טעון	צריכין	ברכה	היו
יל'בראשיתא	יין	ויש	בה	חומץ	זה	טעון	ברכה	זזה	טעון		ברכה	הם
יל'בראשיתד	יין	ויש	בו	חומץ	זה	טעון	ברכה	זזה	טעון		ברכה	הם
ילקוט תהלים	יין	ויש	בו	חומץ	זה	טעון	ברכה	זזה	טעון		ברכה	הם
קושטא	ישראל			על	מידת	הטוב	ברוך	הטוב	על	מידה	אחרת	דיין
פארמה	ישראל	צריכין	לברך	על	מידה	טובה	ברוך	הטוב	על	מידה	פורענות	דיין
יל'בראשיתא	ישר'		מברכין	על	מידת	הטוב	ברוך	הטוב	על	מידת	פורענות	דיין
יל'בראשיתד	ישראל		מברכין	על	מידת	הטוב	ברוך	הטוב	על	מידת	פורענות	דיין
ילקוט תהלים	ישר'		מברכין	על	מידת	הטוב	ברוך	הטוב	על	מידת	העורענות	דיין
קושטא	האמת	מה	הגפן	הזו	יש	בה	יין	ויש	בה	חומץ	יש	יש
פארמה	האמת	מה	הגפן	הזה	יש	בה	יין	ויש		חומץ		יש
יל'בראשיתא	האמת	מה	גפן	זו	יש	בה	יין	ויש		חומץ		יש
יל'בראשיתד	האמת	מה	הגפן	הזה	יש	בו	יין	ויש	בו	חומץ		יש
ילקוט תהלים	האמת	מה	הגפן	הזו	יש	בו	יין	ויש	בו	חומץ	יש	יש

מדרש שמואל פרשה טז

ברכיהו ליפשיץ / מפעל המדרש / מכון שכטר למדעי היהדות

קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתד ילקוט תהלים	ענבים ענבים וענבים ענבים ענבים	ויש ויש ויש ויש	בה בה בו בו	צימוקים צימוקים וצמוקים צמוקים צמוקי'	כך כך כך כך כך	הן ישראל ישראל ישראל ישראל	יש יש יש יש יש	בהן בה בהם בהם בהם	מקרא מקרא מקרא מקרא מקרא	ומשנה ומשנה משנה משנה משנה	תלמוד תלמוד	
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתד ילקוט תהלים	אגדות אגדות אגדות אגדות אגדות	מה מה מה מה מה	הגפן הגפן גפן הגפן הגפן	הזו הזה זו הזאת הזו	כל מי מי מי מי	שהוא שהוא האוכל שאוכל שאוכל	ממנה ממנה ממנה ממנו ממנה	בוסר בוסר בוסר בוסר בוסר	שיניו שיניו שיניו שיניו שניו	קהות קהות קהות קהות קהות	עליו עליו עליו עליו עליו	כך כך כך כך כך
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתד ילקוט תהלים	כל כל כל כל כל	שהוא מי מי מי מי	בא שבא שבא מישבא שבא	ונזדוג ומזדווג ומזדווג ומזדווג ומזדווג	לישראל לישראל ישראל ישראל ישראל	שהוא שהוא שהוא שהוא שהוא	נוטל נוטל נוטל נוטל נוטל	את את את את את	שלו שלו שלו שלו שלו	מתחת מתחת מתחת מתחת מתחת		
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתד ילקוט תהלים	ידיהם ידיהם ידיהם ידיהם	שלישים שלישים שלישים שלישים	ואחד ואחד ואחד ואחד	מהם מהם מהם מהם	עשו עשו עשו עשו	מלחמה מלחמה מלחמה מלחמה	עם עם עם עם	ישראל ישראל ישראל ישראל	נפלו נפלו נפלו נפלו	בידיהם בידיהן בידיהן בידיהן	פרעה פרעה פרעה פרעה	בא בא
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתד ילקוט תהלים	ונלחם ונלחם ונלחם ונלחם	עם עם עם עם	ישראל ישראל ישראל ישראל	ונטל ונטל ונטל ונטל	את את את את	שלו שלו שלו שלו	מתחת מתחת מתחת מתחת	ידיהן ידיהן ידיהן ידיהן	שלישים שלישים שלישים שלישים	ואחד ואחד ואחד ואחד	מלך מלכים מלכים מלכים	עשו ק
						סיחון סיחון סיחון סיחון	ועוג ועוג ועוג ועוג	ול"א ולא ושלשים	ואחד ואחד ואחד ואחד			

מדרש שמואל פרשה טז

ברכיהו ליפשיץ / מפעל המדרש / מכון שכטר למדעי היהדות

קושטא פארמה	בשעה בשעה	שהוא שהוא	נשאל	ומשיו	ומשיב	ועוז	פניו	ישונה	בשעה	שהוא והוא	נשאל	ואינו	משיב משיב	מה מה
קושטא פארמה	הגפן הגפן	הזו הזו	במחילה בתחילה	היא היא	נרפסת נרפסת	ברגל ברגל	ואחר ואחר	כך כך	מעלין מעלין	אותה אותה	על על	שלחנות שלחן		
קושטא פארמה	מלכים מלכים	כך כך	הן הן	ישראל ישראל	בעולם בעולם	הזה הזה	צוה צוה	" "	ליעקב ליעקב	סביביו צריו	צריו צריו	כגון כגון	חלמיש חלמיש	לנוח לנגוב
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתא ילקוט תהלים	סוסיתא פוסיתא	לטביריא לנוכריה	וקצרה וקצרה	לחיפה לחופה	אבל אבל	לעתיד לעולם	לבא הבא	והיו והיו	מלכים מלכים	אמניך אומניך	מה מה מה מה	הגפן הגפן גפן הגפן הגפן	הזו הזו זז הזו הזו	סומכין סומכין סומכין סומכין סמוכה
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתא	אותה אותה אותה עליו													
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'תהלים	על על על על	גבי גבי גבי גבי	קנים קנים קנים קנים	והיא והיא והוא והיא	חיה חיה חיה חיה	כך כך כך כך	הן הם הם	ישראל ישראל ישר' ישראל ישראל	אינן אינן אין אין אינם	חיין חיין חיין חיים חיים	אלא אלא אלא אלא	בזכות בזכות בזכות בזכות	תורה התורה התורה התור' התורה	שהיא שהיא שהיא שהיא
קושטא פארמה יל'בראשיתא יל'בראשיתא ד יל'תהלים	כתובה הנכתבת כתובה כתוב כתובה	בקנה בקנה בקנה בקנה	מה מה מה מה	הגפן הגפן גפן הגפן הגפן	הזו הזו זז הזו הזו	סומכין סומכין סומכין סומכין	אותה אותה אותה אותה	על על על על	עצים עצים עצים גבי גבי	עצים עצים עצים יבשים יבשי' יבשים	והיא והיא והיא והיא	חיה חיה חיה חיה חיה		

מדרש שמואל פרשה טז

ברכיהו ליפשיץ / מפעל המדרש / מכון שכטר למדעי היהדות

				שהיא	זו	כתאנה					וארוה	גדריה	קושטא
				שהיא	זו	כתאינה	וגו'					גדירה	פארמה
				שהיא	הזו	כתאנה		דרך	עוברי	כל		גדירה	מכירי תהלים
				שעומדת	זו	כתאנה						גדירה	יל'תהלים
				זה	מיער	חזיר	יכרסמנה	בה	עדי	דבעי	מאן	כל	קושטא
				זה	מיער	חזיר	יכרסמנה	בה	זכי	דבעי	מאן	כל	פארמה
				זה	מיער	חזיר	יכרסמנה	לה	ארי	דבעי	מאן	כל	מכירי תהלים
				זה	מיער	חזיר	יכרסמנה	בה	עדי	דבעי	מאן	כל	יל'תהלים
				זה	מיער	חזיר	יכרסמנה	בה	עדי	דבעי	מאן	כל	קושטא
				זה	מיער	חזיר	יכרסמנה	בה	עדי	דבעי	מאן	כל	פארמה
				זה	מיער	חזיר	יכרסמנה	בה	עדי	דבעי	מאן	כל	מכירי תהלים
				זה	מיער	חזיר	יכרסמנה	בה	עדי	דבעי	מאן	כל	יל'תהלים
מנחמה	ר'	זאת	גפן	ופקוד	וגו'	נא	שוב	צבאות	אלדים	המלכיות	אלו	ירענה	קושטא
מנחמא	ר'				וגו'	נא	שוב	צבאות	"	המלכים	אילו	אענם	פארמה
מנחמא	ר'				וגו'	נא	שוב	צבאות	אל'ים	המלכיות	אלו	ירענה	מכירי תהלים
מנחמא	רבי				וגו'	נא	שוב	צבאות	אל'ים	המלכיות	אלו	ירענה	יל'תהלים
			שאמרתה	מה	פקוד	דקיסרין	בן	יעקב	ר'	בשם	דיפו	נחמן	קושטא
			שאמרת	מה	פקוד	דקיסרין		יעקב	ר'	בשם	דיפו	נחמן	פארמה
			שאמרת	מה	פקוד	בקיסרין		יעקב		בש"ר	דיפו	נחמן	מכירי תהלים
			שאמרת	מה	פקוד	דקסרין		עקיבא	רבי	בשם	נחמן	נחמן	יל'תהלים
								וגו'	שרה	את	פקד	ויי	קושטא
								וגו'	שרה	את	פקד	ויי	פארמה
שאמ'	אותו	אמ'	דקיסרין	יעקב	בש"ר	נחמן	רב	וגו'	שרה	את	פקד	ויי	מכירי תהלים
								וגו'	שרה	את	פקד	ויי	יל'תהלים
								וגו'	שרה	את	פקד	ויי	קושטא
עומד	העולם	זכות	זה	באי		וגו'	נטעה	אשר	וכנה				פארמה
עומד	העולם	זכות		באיזו			נטעה	אשר	וכנה				מכירי תהלים
עומד	העולם	זכות	זה	באי	ימינך		נטעה	אשר	וכנה	אליך	אשוב	שוב	לאברהם
עומד	העולם	זכות	זה	באי	ימינך		נטעה	אשר	וכנה				יל'תהלים

מדרש שמואל פרשה טז

ברכיהו ליפשיץ / מפעל המדרש / מכון שכטר למדעי היהדות

														קושטא
														פארמה
														ג1
														מכירי תהלים
														יל'תהלים
														קושטא
														פארמה
														ג1
														מכירי תהלים
														יל' תהלים
														קושטא
														פארמה
														ג1
														מכירי תהלים
														יל' תהלים
														קושטא
														פארמה
														מכירי תהלים
														יל' תהלים
														קושטא
														פארמה
														מכירי תהלים
														יל' תהלים

מדרש שמואל פרשה טז

ברכיהו ליפשיץ / מפעל המדרש / מכון שכטר למדעי היהדות

וגו'				עמו	את	"	יטוש	לא	כי	אומר	אחר	כתב	וגו'	קושטא פארמה מכיריישעיה ילקוט שמואל
	יעזוב	לא	ונחלתו	עמו	את	"	יטוש	לא	כי	או'	אחד	כת'		
	יעזוב	לא	ונחלתו	עמו		"	יטוש	לא	כי	אומ'	אחד	כתוב		
	הגדול	שמו	בעבור	עמו	את	"	יטוש	לא	כי	אומר	אחד	כתוב		
		יעזוב	לא	ונחלתו						אומר	אחר	וכתב	קושטא פארמה מכיריישעיה ילקוט שמואל	
שמו	בעבור				עמו	את	"	יטוש	לא	כי	או'	אחד	וכת'	
שמו	בעבור				עמו	את	"	יטוש	לא	כי	אומ'	אחד	וכתו'	
		יעזוב	לא	ונחלתו	עמו	"	יטוש	לא	כי	אומ'	אחד	וכתוב	מכירי תהלים ילקוט שמואל	
		יעזוב	לא	ונחלתו	עמו	"	יטוש	לא	כי	אומ'	אחד	וכתוב		
עושה	הוא	פעמים		שמו	למען עושה	עושה שהוא	הוא פעמים	פעמים	נחמן	בר	ר' שמואל	אמר	הגדול	קושטא פארמה מכיריישעיה ילקוט שמואל
עושה	שהוא	ופעמים	ונחלתו	עמו	בעבור עושה	עושה שהוא	שהוא פעמים	פעמים	נחמני	בר	שמואל	אמ"ר ארשב"ן	הגדול	
עושה	שהוא	ופעמים		שמו	למען עושה	עושה שהוא	שהוא פעמים	פעמים	נחמני	בר	שמואל	א"ר		
עושה	שהוא	ופעמים	הגדול	שמו	בעבור עושה	עושה שהוא	שהוא פעמים	פעמים	נחמני	בר	שמואל			
	הגדול	שמו	בעבור	ישראל ישר'	בארץ ארץ	ונחלתו ונחלתו	בעמו עמו	בעבור	לארץ לארץ	בחוצה חוצה	ונחלתו נחלתו הגדול	עמו שמו	למען בעבור	קושטא פארמה מכיריישעיה ילקוט שמואל
אמ"ר	הגדול	שמו	בעבור		בארץ	ונחלתו	עמו	בעבור	לארץ	בחוצה	ונחלתו ונחלתו	עמו עמו	למען בעבור	
	אמר													קושטא פארמה מכיריישעיה ילקוט שמואל
ר'														
ר' א"ר		הגדול	שמו	בעבור	זכאין	ישראל	וכשאין	ונחלתו	עמו	בעבור	זכאין	כשישראל	איבו	

מדרש שמואל פרשה טז

ברכיהו ליפשיץ / מפעל המדרש / מכון שכטר למדעי היהדות

קושטא פארמה מכיריישעיה ילקוט שמואל	ראובן ראובן ראובן	אמ'	לעולם לעולם לעולם	הוא הוא הוא	עושה עושה עושה	למען למען בעבור בעבור	שמו שמו שמו שמו	הגדול הגדול הגדול	הה"ד שנ' הה"ד	הוא	דכתיב	למעני למעני למעני למעני	אעשה אעשה אעשה אעשה
קושטא פארמה מכיריישעיה מכירי תהלים ילקוט שמואל	ראובן ראובן לכם	בית	ישראל	כי כי כי	כי כי כי	תאמר	הואיל הואיל הואיל	" " "	לעשות לעשות לעשות	אתכם	לך לך לך	יחל יחל לעם	וגו' וגו' וגו'
קושטא פארמה 1ג ילקוט שמואל מדהג דברים	הואל הואל	וברך	את	בית בית	בית בית	בית	יהודה יהודה יהודה	ור' ור' ור'	נחמיה נחמיה נחמיה	ורבני ורבני ורבני	ר' ר' ר'	יהודה יהודה יהודה	אומר אומר אומר
קושטא פארמה 1ג ילקוט שמואל מדהג דברים	אין אין אין אין	לשון	הואלה הואלה הואלה הואלה	אלא אלא אלא אלא	תחילה תחילה התחלה תחלה התחלה	כמה כמ' כד"א שנ'	דאת דא' דא' דא'	אמר אמ' אמ' אמ' אמ'	ועתה ועתה ועתה ועתה ועתה	הואל הואל הואל הואל הואל	וברך וברך וברך לברך וברך	את את את את את	בית בית בית עבדך עבדך עמך עבדך עמך
קושטא פארמה 1ג ילקוט שמואל מדהג דברים	וגו' וגו' וגו' וגו'	ר' ר' ר' ר' ר'	נחמיה נחמיה נחמיה נחמיה נחמיה	אומר אמ' אומר אומר אומר	אין אין אין אין אין	הואלה הואלה הואלה הואלה הואלה	אלא אלא אלא אלא אלא	לינה לינה לינה לינה לינה	כמה כמ' כד"א שנ'	דאת ד' ד' ד' ד'	אמר אמ' אמ' אמ' אמ'	הואל הואל הואל הואל הואל	

מדרש שמואל פרשה טז

ברכיהו ליפשיץ / מפעל המדרש / מכון שכטר למדעי היהדות

קושטא	נא	ולין	וייטב	לך	לבך	ורבני	אמרי	אין	הואלה	אלא	לשון	שבועה	כמה
פארמה	נא	ולין	ויטיב	לך	ב<ך	רבנן	אמרין	אין	הואלה	אלא	לשון	שבועה	
1ג	נא	ולין			ורבנין	אמ'	אין	אין	הואלה	אלא	לשון	שבועה	כמ'
יל' שמואל	נא	ולין	ויטב		לבך	ורבנין	אמרי	אין	הואלה	אלא	לשון	שבועה	כד"א
ימדהג דברים	נא	ולין	וייטב		לביך	וחכמים	אומרין	אין	הואלה	אלא	לשון	שבועה	שנ'
קושטא	דאת	אמר	ויואל	לשבת	את	האיש	ויואל	שאל	את	העם	לאמר	הואל	וקח
פארמה			ויואל	משה	את		ויואל	שאל	את	העם	לאמר	הואל	וקח
1ג	דא'	אמ'	ויואל	לשבת	את		ויואל	שאל	את	העם	לאמר		
יל' שמואל				משה	את	האיש	ויואל	שאל	את	העם			
ימדהג דברים			ויואל	לשבת	את		ויואל	שאל	את	העם			
קושטא	ככרים		ר'	דסכנין	בשם	ר'	לוי	אין	הואלה	אלא	לשון	תוכחה	
פארמה	ככרים		ר'	דסכנין	בש'	ר'	לוי	אין	הואלה	אלא	לשון	תוכחה	
1ג		אמ'	ר'	דסכנין	בש'	ר'	לוי	אין	הואלה	אלא	לשון	תוכחת	
ימדהג דברים			ר'	יהושע	יהושע		אומר	אין	האלה	אלא	לשון	תוכחת	
קושטא	כמה	דאת	אמר	ועתה	הואילו	פנו	בי	ועל	פניכם	אם	אכזב	וג'	
פארמה				ועתה	הואילו	פניו	בו	ועל					
1ג				ועתה	הואילו	פנו	בי	ועל					
ימדהג דברים	שנ'			ועתה	הואילו	פנו	בי	ועל					